

تمهیدات

عین القضاة همدانی

بر اساس نسخه عقیف عسیران
به همراه ترجمه آیات، احادیث و عبارات عربی متن کتاب

به اهتمام
زهرا عسلی

انتشارات لوح فکر

تهران ۱۳۹۷

فهرست نویسی پیش از انتشار

سرشناسه: عین القضاة، عبدالله بن محمد، ۴۹۲ - ۵۲۵ ق. / Ayn al-Qudah al-Hamadhani, Abd Allah ibn Muhammad
 عنوان قراردادی: تمهیدات. شرح / عنوان و نام پدیدآور: تمهیدات: براساس نسخه عقیف عسیران به همراه ترجمه آیات، احادیث و
 عبارات عربی متن کتاب / عین القضاة همدانی: به اهتمام زهرا عسلی. / مشخصات نشر: تهران: لوح فکر، ۱۳۹۷. / مشخصات
 ظاهری: ۳۸۴ ص. / شابک: ۹۶۴-۸۵۷۸-۷۹-۹ / وضعیت فهرست نویسی: فیبا / موضوع: عین القضاة، عبدالله بن
 محمد، ۴۹۲ - ۵۲۵ ق. / تمهیدات -- نقد و تفسیر / موضوع: نشر فارسی -- قرن ۶ ق. / موضوع: Persian prose literature --
 12th century / موضوع: عرفان -- متون قدیمی تا قرن ۱۴ / موضوع: Early works to 20th century / Mysticism / موضوع:
 تصوف -- متون قدیمی تا قرن ۱۴ / موضوع: Early works to 20th century / Sufism / شناسه افزوده: عسلی، زهرا / شناسه
 افزوده: عسیران، عقیف / شناسه افزوده: عین القضاة، عبدالله بن محمد، ۴۹۲ - ۵۲۵ ق. / تمهیدات. شرح / رده بندی کنگره:
 ۵۱۸۹۰۶۸ / ۲۹۷/۸۳ / رده بندی دیویی: ۲۹۷/۸۳ / شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۸۹۰۶۸

تمهیدات

پایاس نسخه عقیق عسیران
به همراه ترجمه آیات و عبارات عربی متن کتاب

عین القضاة

به اهتمام: زهرا عسیران

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: عصر

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۸۵۷۸ - ۷۹ - ۹

«تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است»

تلفن: ۷۷۹۲۲۰۵۶ (۰۲۱) ایمیل: info@lfp.ir

نشانی: نارمک، خیابان گلستان، خیابان شهید نادری، پلاک ۷۶.

WWW.LFP.IR

فهرست مطالب

.....	سخنی با خوانندگان	۹
.....	زندگینامه عین القدس همدانی	۱۳
.....	تمهید اصل اول: عام مکتسب و علم لدنی	۲۵
.....	تمهید اصل ثانی: شریک‌ها، سالک، و راه خدا	۴۹
.....	تمهید اصل ثالث: آدمیان بر سه گونه خیر، آفریده شده‌اند	۶۵
.....	تمهید اصل رابع: خود را بشناس تا خدا را بشناس	۸۳
.....	تمهید اصل خامس: شرح ارکان پنجگانه اسلام	۹۳
.....	تمهید اصل ششم: حقیقت و حالات عشق	۱۲۵
.....	تمهید اصل سابع: حقیقت روح و دل	۱۵۷
.....	تمهید اصل ثامن: اسرار قرآن و حکمت خلقت انسان	۱۷۹
.....	تمهید اصل ناسع: بیان حقیقت ایمان و کفر	۲۱۱
.....	تمهید اصل عاشق: اصل و حقیقت آسمان و زمین نور محمد (ص) و ابلیس	۲۴۹
.....	فهرست اعلام، آیات قرآن	۳۴۱
.....	فهرست اعلام، احادیث	۳۶۱
.....	فهرست اعلام، اقوال بزرگان	۳۷۲
.....	فهرست اعلام، شخصیت‌ها	۳۷۷
.....	منابع و مآخذ	۳۸۱

هو و به نستعين

سخنی با خوانندگان

کتاب تمهیدات^۱ یکی از گنجینه‌های ادب فارسی در زمینه عرفان اسلامی است که توسط ابوالمعالی عبدالله بن محمد بن علی بن الحسن بن علی المیانجی الهمدانی ملقب به عین القضاة (۵۲۵-۴۹۲ هـ.ق) در سال ۵۲۱ هجری قمری، به دست تحریر درآمده است.

اگرچه این کتاب را قبلاً آقای عقیف عسیران به همراه مقدمه، تصحیح، تحشیه و تعلیق به چاپ رسانده بودند، لیکن به علت تعدد آیات، احادیث و عبارات عربی در متن کتاب فهم آن برای کسانی که با زبان عربی آشنایی ندارند قدری مشکل به نظر می‌رسید. لذا بر آن شدم که با استعانت از خداوند متعال ترجمه این عبارات را بیابم و در اختیار خوانندگان قرار دهم. باشد که سبب دعای خیری شود و از آنچه نصیب این عزیزان گردیده رایحه‌ای هم به مشام جان این حقیر برسد. کتاب تمهیدات حاوی لطائف و حقایق عظیمی است که بی‌شک جز به مدد عنایات ربانی و قوف بر آن امکان‌پذیر نخواهد بود. انشاءالله که خداوند توفیق مطالعه و تفکر در چنین آثار جاودانی و کلمات آسمانی را که حقیقتاً ثروت معنوی آدمی به شمار می‌روند، کرامت بفرماید و ما را در پناه الطاف خویش به بهترین وجه هدایت نماید.

۱. تمهیدات [یا تماهید] جمع واژه تمهید به معنی مقدمه، درآمد و هموار کردن است.

این تحقیق در باب ترجمه عبارات عربی و آماده‌سازی آن برای چاپ در سال ۱۳۸۹ انجام گردید. در آن زمان جوانی بیست و چندساله بودم و با ذوق و شوقی فراوان به انجام آن مبادرت ورزیدم. در این هشت سال به ناشران متعددی مراجعه کرده و اصلاحات پیشنهادی هریک را انجام دادم، لیکن در مراحل پایانی هریک به بهانه‌ای از چاپ آن سرباز زدند. به هر حال پس از چند سال بالاخره به لطف و کرم حق تعالی کتاب به چاپ رسید. امید است که برای طالبان علم و معرفت مفید واقع گردد.

در متن کتاب تصحیح جدیدی بر اساس نسخ خطی انجام نشده، تنها برای سهولت در خواندن رسم الخط آن طبق رسم الخط امروزی اصلاح گردیده است. برای مثال کلماتی مانند «تورا» به «تورا» و «اینست» به «این است» و کلماتی از این دست در حروف چینی تغییر یافته‌اند. هم چنین در هر صفحه عبارات عربی در متن کتاب علامت‌گذاری شده و در پانویس ترجمه آن عبارت به همراه ذکر منبع آورده شده است. برخی از عبارات نیز از اقوال بزرگان طریقت برخی قسمت‌ها از متن اصلی فقط بخش از آیه یا حدیث قید شده، که در پانویس متن کامل آن نیز ذکر گردیده و با علامت ❖ مشخص شده است. برخی از عبارات نیز از اقوال بزرگان طریقت هستند که با علامت ❷ در پانویس به طور مختصر به معنی آنان پرداخته شده است. در ترجمه آیات قرآن از دو ترجمه آقای محمد مهدی فولادوند و آیت الله مکارم شیرازی استفاده شده که در پایان هر ترجمه با علامت (ف) و (م) مشخص گردیده است. در بخش پایانی کتاب نیز که مربوط به فهرست آیات، احادیث و اقوال بزرگان می‌باشد، سعی شده است آیات و احادیث به صورت کامل قید شود. برای مثال اگر در متن اصلی تمهیدات بخشی از آیه ذکر شده، در فهرست آیات متن کامل آن آیه آورده شده است.

بر خود واجب می‌دانم زحمات تمامی بزرگوارانی را که در تهیه و چاپ این کتاب بنده را همراهی نمودند، ارج نهیم. قدردان زحمات و حمایت‌های همه جانبه پدر عزیزم، جناب آقای محمد عسلی، در زمینه آماده‌سازی و چاپ کتاب هستم. همچنین از جناب آقای پاشا دارابی، که بی‌شائبه در صفحه‌آرایی و ویرایش مکرر کتاب در این چند سال زحمت کشیدند، صمیمانه تشکر می‌کنم. برای همه عزیزان از دریای کرم و فضل الهی سلامتی و بهترین احوال را خواستارم.

در پایان از خوانندگان گرامی تقاضا دارم چنانچه در این کتاب ایرادی مشاهده کردند، از طریق پست الکترونیک (zahra.asali85@gmail.com) بنده را مطلع فرمایند تا انشاءالله در چاپ‌های بعدی برطرف گردد.

ولا توفیق إلا بالله...

زهره اسلی

تهران، پاییز ۱۳۹۷

www.ketab.ir